

מת (חיפה) 46236-05-25 - מדינת ישראל נ' רעם אלן

מ"ת (חיפה) 46236-05-25 - מדינת ישראל נ' רעם אלן שלום חיפה

מ"ת (חיפה) 46236-05-25

מדינת ישראל

נגד

רעם אלן (עציר)

בית משפט השלום בחיפה

[06.07.2025]

כבוד השופט בוריס שרמן

החלטה

בקשה להארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו.

1. המשיב עומד לדין בגין מעורבות בביצוע עבירות מרמה חמורות במסגרת פרשה שכונתה "העוקץ הרוסי".
2. לפי החלק הכללי של כתב האישום שהוגש נגד המשיב, בין החודשים 1/25-5/25 המשיב קשר קשר עם אחרים להונות קשישים דוברי השפה הרוסית. במסגרת הקשר העברייני האחרים השיגו את פרטיהם של הקשישים, לרבות שמותיהם, מספרי טלפון ופרטים של ספקי שירותי תקשורת אינטרנטית לביתם. בהמשך, האחרים התקשרו לקורבנות תוך התחזות לאנשי תקשורת והציעו להם לשפר את איכות האינטרנט בביתם או טענו בכזב כי ישנה בעיה בגלישת האינטרנט בביתם. הקורבנות התבקשו להוריד למכשיר הטלפון הנייד שלהם תוכנות שונות, בהן תוכנה המאפשרת השתלטות מרחוק על הטלפון הנייד של הקורבן. כך, קיבלו האחרים גישה לטלפונים הניידים של הקורבנות, לרבות חשבונות הבנק, וביצעו פעולות שונות בחשבונות, כגון חשיפת הקוד הסודי וביצוע העברות בנקאיות מהחשבונות ללא ידיעת הקורבנות. לאחר מכן התקשרו האחרים לחלק מהקורבנות והציגו את עצמם כנציגי בנק או כשוטרים תוך הצגת מסמכים מזויפים. האחרים טענו כי בוצעו פעולות מרמה בחשבונות הבנק וכי נגנבו מהם כספים. לאחר שרכשו את אמונם של הקורבנות, הורו להם האחרים להעביר לידיהם כרטיסי אשראי שלהם, כדי שיוכלו על מנת למנוע את הגניבה וכדי להנפיק להם כרטיסים חדשים. בחלק מהמקרים האחרים תיאמו הגעת שליח לבית הקורבן, כדי שיאסוף את כרטיס האשראי וכסף מזומן מהקורבן. מיד לאחר מכן, השליח היה מעביר את כרטיסי האשראי של הקורבנות לידי המשיב.

תפקידו של המשיב היה להגיע לכספומטים השונים בערים נשר, חיפה ובת ים ולמשוך כסף מזומן מחשבונות בנק של הקורבנות תוך שימוש בקוד הסודי שנמסר לו ע"י האחרים בעת המשיכה או תוך שימוש בכרטיס אשראי שנמסר לו ע"י השליח.

- עובדות כתב האישום מפרטות שמותיהם של עשרות קשישים שנפלו קורבנות למעשי המרמה המתוארים. נטען כי בשיטה זו המשיב משך בפועל או ניסה למשוך כספים מחשבונותיהם של הקורבנות בסכום עתק של 447,500 ₪.
3. בבקשה להארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נטען, כי בידי המבקשת ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב בכתב האישום. עוד נטען, כי ביחד עם האחרים המשיב הצליח לקבל במרמה סכום של מאות אלפי ₪ שלא הוחזרו עד היום. לטענת המבקשת, חומר הראיות מלמד על אכזריות המשיב והאחרים שפגעו בעשרות קורבנות מבוגרים שאינם דוברי השפה העברית, הסבו להם נזקים כלכליים כבדים ושללו מהם במרמה כספי חסכוניות וקצבאות זקנה. נטען כי הגם שאין למשיב הרשעות קודמות, מסוכנותו נלמדת ממעשיו החמורים שבוצעו בצוותא חדא עם האחרים. היקף העבירות, אופיין ושווי הנזקים מלמדים כי המשיב אינו ראוי לאמון המאפשר שקילת חלופה כלשהי למעצר.
4. בדיון ביום 28/5/25 ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילה למעצר המשיב עד תום ההליכים והציע לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בבית הוריו בנשר. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, הוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.
5. מהתסקיר מיום 29/6/25 למדתי, כי המשיב כבן 19, רווק, טרם מעצרו התגורר עם הוריו, היה מיועד לגיוס לצה"ל ועבד בעבודות מזדמנות. הוא נולד ברוסיה ועלה עם אמו ואביו החורג לישראל בהיותו בן שבע. לאחר שעמד בפירוט על נסיבותיו האישיות של המשיב ונסיבות הסתבכותו, שירות המבחן העריך כי נשקף מהמשיב סיכון לא מבוטל להישנות התנהגות עוברת חוק. שירות המבחן התרשם כי המשיב הינו צעיר לא יציב, עם רקע של שימוש בסמים, חסר בגרות רגשית ובעל דימוי עצמי נמוך שהפגין קשיי הסתגלות במסגרות השונות. כיום הוא חווה הלם נוכח מעצרו הממושך לראשונה בחייו. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של דפוסים עברייניים או נורמות אנטי סוציאליות אך סבר כי קיימים אצל המשיב דפוסים מרמתיים, הוא נוטה להסתרה ופועל בתחכום ומתקשה להפעיל שיקול דעת מאוזן ובוגר במצבי לחץ. בשנים האחרונות חלה התדרדרות בתפקודו של המשיב, הוא החל לפתח קשרים שוליים שהובילו להתנהלות פורצת גבולות וחיבורו לחברה שלילית על רקע מצבו הרגשי ודימויו העצמי הנמוך.
6. שירות המבחן בחן את החלופה המוצעת - מעצר בית בפיקוח הורי המשיב - ומצא כי המפקחים המוצעים (אמו של המשיב ואביו החורג) הינם אנשים בוגרים ורציניים שדואגים למשיב, פנויים למלאכת הפיקוח ומבינים את דרישות התפקיד. עם זאת, המפקחים לא לגמרי מבינים את גורמי הסיכון במצבו של המשיב, בפרט קשריו השליליים ושימוש בסמים. בנוסף, בעבר המשיב הצליח להסתיר מהמפקחים חלקים משמעותיים בחייו. מסיבות אלה שירות המבחן נמנע מהמלצה בדבר שחרור המשיב מהמעצר.
7. בדיון ביום 1/7/25 שמעתי את המפקחים המוצעים והתרשמתי מהם באופן בלתי אמצעי. כן הוריתי לממונה על הפיקוח האלקטרוני להגיש חוות דעת בדבר התאמת ביתו של המשיב בנשר לשמש כמקום מעצר בפיקוח אלקטרוני. חוות הדעת שהתקבלה - חיובית.
- דיון והכרעה

8. בהחלטה מיום 28/5/25 קבעתי, בהסכמת ב"כ המשיב, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב וכי קמה נגדו עילה למעצר שעניינה מסוכנות המשיב לביטחון הציבור ורכושו. מעשי המשיב חמורים ומכוערים. המשיב והאחרים בחרו קורבנות חלשים במיוחד - קשישים דוברי השפה הרוסית - והפעילו עליהם מכבש של מעשי מרמה מתוחכמים תוך התחזות לעובדי חברות תקשורת, עובדי בנק ושוטרים. לעיתים הוצגו לקורבנות מסמכים, כגון תעודות שוטר מזויפות, על מנת לרכוש את אמונם. האחרים שכנעו את הקשישים להוריד לטלפונים הניידים שלהם תוכנות שאפשרו לעבריינים גישה למידע המצוי במכשירים וגניבת סכומי כסף נכבדים מחשבונות בנק של הקורבנות.

9. עסקינן בהתארגנות עבריינית רחבת היקף, מתוחכמת ושיטתית, הפוגעת בצורה קשה בביטחון הציבור ורכושו. נתונים אלה הוכרו בפסיקת בית המשפט העליון כמקימים עילת מעצר בעבירות רכוש (בש"פ 5431/98 רוסלן פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 268). זאת ועוד, ההתארגנות לא נחשפה במלואה וקיים הכרח להרחיק את המשיב משותפיו על מנת למנוע ביצוע עבירות נוספות על ידו.

על כך יש להוסיף את ממצאי שירות המבחן בדבר אופיו החלש של המשיב, דימויו העצמי הנמוך, התחברותו לחברה שלילית ושימוש בסמים - נתונים המגבירים את המסוכנות הנשקפת ממנו.

10. עם זאת, בבש"פ 3462/11 מדינת ישראל נ' עודה אבו עליון (החלטה מיום 12/5/11, כב' השופט י' דנציגר) בית המשפט העליון עמד על טיבה של המסוכנות הנשקפת מעברייני רכוש:

"אכן, הדעה המקובלת בפסיקתו של בית משפט זה היא כי עבירות רכוש מתוחכמות המתבצעות בשיטתיות תוך התארגנות והכנה מקימות עילת מעצר [ראו למשל: החלטתו של השופט א' גרוניס בבש"פ 2257/04 מדינת ישראל נ' בן ציון, פ"ד נח(4) 83, 89 (2004)], אולם כפי שציין בית משפט זה - למשל בהחלטתה של השופטת נאור בעניין קסוס - "מדובר בעבירת רכוש מתוחכמת אך עדיין עבירת רכוש" (ההדגשה אינה במקור - י.ד.) (שם, סעיף 6). השקפה זו מבקשת לגבש איזון ראוי בין חירותו של נאשם לבין שלום הציבור כאשר עסקינן בעבירות רכוש, בשים לב לעובדה כי המסוכנות הנובעת מנאשם שכזה היא ביחס לרכוש ולא ביחס לחיי אדם. הגם שאין להקל ראש במסוכנות הנובעת מפגיעה צפויה ברכוש הרי שאין הדבר שקול לפגיעה שבנפש, ולכך יש ליתן ביטוי בהחלטה על מעצרו של נאשם בעבירות רכוש עד תום ההליכים נגדו..." (פסקה 14)

הדברים נכונים גם בעניינו של המשיב.

11. בהתחשב בגילו הצעיר מאד של המשיב, עברו הנקי, חלקו במעשי המרמה כמפורט בכתב האישום והתרשמות שירות המבחן לפיה המשיב נעדר נורמות עברייניות, חווה הלם מהמעצר הממושך הראשון בחייו ומורתע מההליכים שננקטו נגדו, ניתן להשיג את תכלית המעצר בעניינו של המשיב על ידי חלופה ראויה והולמת. בהקשר זה אזכיר מושכלות היסוד. בבש"פ 11559/04 כפיר כהן נ' מדינת ישראל (כב' השופטת א' חיות, החלטה מיום 31/5/07, פורסם ב"נבו") נקבע:
- "בהבדל ממעצר מאחורי סורג ובריח אין לצפות מחלופת מעצר ליתן מענה מוחלט למסוכנות הנשקפת מן הנאשם. חלופת מעצר היא לעולם מענה יחסי, אך יש לקבלה אם היא מבטיחה את שלום הציבור במידה סבירה בנסיבות העניין."
12. באשר למהות החלופה, שוכנעתי כי בעניינו של המשיב ניתן לאמץ את החלופה שהוצעה, תוך עיבויה ע"י פיקוח אלקטרוני וערבויות מתאימות. התרשמותי מהמפקחים המוצעים דומה להתרשמות שירות המבחן. מדובר בשני בגירים אחראיים ורציניים בעלי ערכים חיוניים המגויסים לסייע למשיב ומסוגלים לפקח עליו ולהציב לו גבולות. על כך אוסיף כי הפיקוח האלקטרוני מהווה כלי נוסף שיש בו כדי להרתיע את המשיב מפני הפרות התנאים המגבילים.
13. אדגיש: איני מתעלם מהמלצתו השלילית של שירות המבחן, אלא שכידוע הסמכות להכריע בסוגיית המעצר מסורה לבית המשפט, אשר רשאי אף לסטות (במקרים חריגים) מהמלצת שירות המבחן. כך, בבש"פ 3960/18 ניסים דמראני נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 30/5/18) נקבע:
- "...יש אמנם לייחס חשיבות רבה להמלצתו של שירות המבחן, וזאת בשל ניסיונו המקצועי הרב בבחינתן המעמיקה של חלופות מעצר המוצעות על ידי נאשמים בהליך המעצר. ואולם, אין לראות בהמלצתו של שירות המבחן הכרעה שיפוטית. הכרעה זו מסורה אך ורק בידיו של בית המשפט, אשר בסמכותו לשקול את מכלול השיקולים הרלוונטיים לבחינת שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, ובכלל זה מסוכנותו של הנאשם והאפשרות של חלופת המעצר המוצעת לאיינה."
14. סוף דבר, לאחר שעיינתי בחוות דעת הממונה על הפיקוח האלקטרוני אני מורה כי מעצרו של המשיב יוסב למעצר בפיקוח האלקטרוני בתנאים הבאים:
- א. כתובת המעצר בפיקוח תהיה ברח' אברהם פרץ 34/19 נשר. על המשיב יפקח בכל עת אחד מהמפקחים שנחקרו לפניו ביום 1.7.25.
- למען הסר כל ספק על אחד מהמפקחים לשהות במחיצת המשיב בכל שעות היממה ולדווח למשטרת ישראל מיד, במידה והמשיב יפר את התנאים.
- ב. נאסר על המשיב לצאת ממקום מעצרו בפיקוח האלקטרוני, אלא אם יזמן לדיונים בתיק זה או בתיק העיקרי, לשירות המבחן או מטעמו, או שהיציאה תאושר מראש על ידי בית המשפט. בכל יציאה על המשיב להיות מלווה על ידי אחד המפקחים שאושרו.
- ג. כל אחד מהמפקחים יחתום על ערבות כספית על סך 20,000 ₪ להבטחת התחייבותו לפקח על המשיב. המשיב עצמו יחתום על התחייבות עצמית בסכום 30,000 ₪ להבטחת קיום תנאים של המעצר בפיקוח אלקטרוני. כמו כן יופקד סך של 20,000 ₪ בקופת בית המשפט להבטחת קיום התנאים.
- ד. אני מוציא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המשיב. הצו יעמוד בתוקף עד תום ההליכים בתיק העיקרי וככל שהמשיב יורשע - עד לסיום ריצוי העונש שיוטל עליו.
- ה. למשיב יותקן איזוק אלקטרוני בתיאום עם שב"ס והוא ילווה למקום המעצר בפיקוח אלקטרוני על ידי אחד המפקחים שאושרו.
- מובהר כי אם יפר המשיב תנאי מתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, יעצר מיד.
- אני מורה לשירות המבחן להגיש עד יום 15/7/25 תסקיר משלים עם התייחסות לאפשרות העמדת המשיב בצו פיקוח מעצרים. סבורני כי מדובר באמצעי נוסף שיוכל להפחית את מסוכנות המשיב בטווח הארוך.
- פרוטוקול זה מהווה אסמכתא להסבת המעצר למעצר בפיקוח אלקטרוני עם מילוי כלל התנאים. אם לא יעמוד המשיב בתנאים, יובא בפני בית המשפט תוך 48 שעות.
- המזכירות תעביר החלטה זו לשירות המבחן ולממונה על הפיקוח האלקטרוני ותטפל בקיום התנאים.
- זכות ערר כחוק.
- ניתנה היום, י' תמוז תשפ"ה, 06 יולי 2025, במעמד הצדדים.